

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Ljubljana VII., Zadržni dom.	Izhaja vsako sredo in soboto. Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino- zemstvo mesečno 15 Din.	Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De- belo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane pe- titna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.
Štev. 12.	Sobota 11. februarja 1928.	Leto III.

Komuniste čez krov!

Današnje svetovno gospodarstvo je tako komplicirano, tako mnogolično in tako prepleteno z različnimi panogami druga z drugo, da je nemogoče, da bi ena današnjih držav mogla živeti popolnoma ločeno od drugih svoje posebno nacionalno življenje, da bi mogla uvesti svoj posebni socialni družabni red, ne da bi se si bilo pri tem treba ozirati na svoje sosede in ne da bi potrebovala v kakršnikoli obliki pomoči od zunaj. To je uvidela danes že tudi sovjetska vlada. Na uresničenje ideje pravega komunizma, za katero so umirali revolucionarji na barikadah, v nadi, da bo njihovemu vzgledu v par tednih sledil proletarijat vsega sveta, danes na vodilnih mestih Rusije nihče več ne misli. Sladka voda veletoka, pa če je še tako velik, mora postati slana, če se izliva v veliko večje morje. Tako tudi sovjetska oblast zopet dobiva počasi forme onega kapitalističnega gospodarstva, ki jo obdaja krog in krog. In ker se neče vrniti več v fazo prvotnega primitivnega človeškega razvoja, temveč hoče nele ostati na obstoječi višini, temveč napredovati, zato čuti nujno potrebo, da se nasloni na svojo okolico, da išče podpore v ostalem svetu. Kajti tako naj se Rusija dviga in napreduje, če se njena prirodna bogastva ne akumulirajo, če ne najdejo kupcev, ki bi plačevali za to z denarjem ali z blagom, ki ga Rusija nima. Iz tega sledi, da je svetovno mnogo ležeče na tem, da živijo s svojimi sosedi v dobrih odnosih, da dvignejo trgovski promet z inozemstvom in privabijo kolikor mogoče tujega kapitala v svoje ozemlje.

V tem stremljenju pa se pojavlja sovjetski vladi velika in neprijetna zapreka: komunistična internacionala, ki dela vsem državam sitnosti in preglavice, poslušajoč se raznih inozemskih zastopstev sovjetske vlade kot svojih ekspozitur. Umevno je, da države, s katerimi išče sovjetska vlada stikov, stavijo isti pogoje, da njena zastopstva ne vzdržujejo s temi komunističnimi krogi, ki baje ogrožajo mir in red teh držav, nikakih stikov in da jih v nobeni obliki ne podpira.

In sovjetska vlada danes bolj veruje v inozemski kapital in trgovino, kakor v inozemsko revolucijo.

Zanimivo je, kaj poroča o tem dobro informiran »Volkswille«, organ nemške komunistične opozicije v Suhlu. On piše:

»Od dobro poučene strani smo zvedeli, da so prejela te dni sovjetska zastopstva in poslanstva od Čičerina podpisani odlok, po katerem se imajo takoj odpustiti vsi pri teh zastopstvih zaposleni komunisti, ki so člani komunistične sekcije dotične dežele.«

Dejstvo je, da je pri celi vrsti sovjetskih zastopstev, ne samo diplomatskih, temveč tudi pri trgovskih, bila služba komunističnim nameščencem odpovedana. Kot vzrok temu se navaja, »da se je zunanje-politični položaj sovjetske unije tako poslabšal, da bi bilo nadaljno zaposlenje komunistov v zastopstvih prevelika zunanje-politična obremenitev.« Navadno se niti ne drže odpovednega roka, temveč se nameščencem kar izplačajo po zakonu jim pripadli prejemki in se jih z mesta odpusti. Pri tem pa ne gre mogoče samo za opozicijske komuniste, ki so že itak bili vsi iz zastopstev odstranjeni, temveč za lojalne sodruge, ki so do sedaj vedno glasovali z večino, oziroma za Stalina. In brez ozira na to, ali so se zaposlovali odpuščeni na odgovornih, višjih mestih, ali pa samo kot tehnične moči, kot vratarji, uradniki, sluge itd.

To se vrši pod nedolžnim naslovom »zamenjave inozemskih komunistov z ruskim osebjem« in res, vsi ruski nameščenci, ki ostanejo v službah, opravljajo na izpraznjena mesta svoje sorodnike, žene itd., ne da bi se vprašalo za njih komunistično prepričanje.

Dasiravno je vest o teh korakih »iz zunanje-političnih virov« že dovolj senzacionalna, vsebuje odredba Čičerina, ki brezdvomno temelji na sklepih sovjetskega politburoja, še še bolj neverjetne stvari. Inozemskim ruskim zastopstvom se namreč naroča, da popolnoma prenehajo z vsakršnim občevarjem z znanimi komunisti, ker so zveze in občevarja z njimi za zastopstva kompromitirajoča in za zunanje-politični položaj sovjetske unije škodljiva, (!!!)

Radi te odredbe imajo vratarji inozemskih ruskih zastopstev naloge, da znane komunistične osebe v nobenem slučaju ne puste v sovjetske urade, razven v slučajih, če se izkažejo s posebnim dovoljenjem ruskega poslanika.

Tako komunistični »Volkswille« v Suhlu. Graški »Arbeiterwille« pa k temu poročilo dostavlja: »Če so te vesti, za katere odgovarja »Volkswille«, resnične, potem je to dokaz, da se sovjetska vlada trudi biti korektna. Inozemska posojila so ji več, kakor pa prijateljstvo z inozemskimi komunisti, ker inozemski sodruzi so ji itak zagotovljeni. Te si bo v bodoče vzdrževala samo še za lajanje, prisvajati si kake pravice na prijateljstvo in enakopravnost si pa ne bodo smeli.«

Znani komunistični vodje in agenti se bodo v bodoče od vodilnih Rusov zatajevali. Dobili bodo brco. Kaj pa delavci?

Ljubljanski občinski svet.

Sporazumevanje, razgovorjanje, zagotavljanje dobre in »poštene« volje, kar vse so zadnji čas počenjali demokrati in klerikalci zaradi trdne delovne večine na ljubljanskem magistratu, je končalo za enkrat brez rezultata.

Obe stranki zagotavljata, da jima je avtonomija občine sveta stvar. Obe stranki imata tudi že velik delovni program od elektrifikacije pa

do ljubljanične regulacije. Zdi pa se, da se to sporazumevanje, to mešetarenje in pregovarjanje vrši po dnevno ugotovljeni beograjski temperaturi. Kadar stoji akcija klerikalcev v vladi dobro, takrat so ošabnejši, požrenejši njihovi mandatarji v občinskem svetu. In seveda tudi demokrati.

Ker pa je klerikalna delegacija še v zelo, zelo slabih rokah, se je

dogodilo, da rešuje najmočnejša, ves ubogi slovenski narod zastopajoča Slovenska Ljudska Stranka interese svojih volilcev s kujanjem in neresno absenco. Pogajanja so se razbila na tem, ker so hoteli imeti klerikalci baje preveč odsekov. Samo nesposobnost in znak uboštva klerikalcev je, da z vendar številčno močno delegacijo ne znajo drugače varovati interesov svojih volilcev.

Predzadnja seja je važna iz dveh razlogov: večina občinskega sveta je sprejela skupni predlog socialistov in dekalistov, da se brezpogojno zavaruje avtonomija mestne občine glede potrditve in predložitve proračunskega provizorija, pa naj se še tako zato poganjajo klerikalci.

Ravno tako pa je večina občinskega sveta sprejela predlog delavske delegacije, da se volijo odseki po proporciju ob upoštevanju in varovanju manjšinskih pravic.

Ob kujaži, otročji politiki občinske klerikalne delegacije bodo seveda potegnili demokrati na njen račun — dobiček.

Na zadnji seji občinskega sveta pa je bila glavna točka dnevnega reda predlog ss. Miklošiča in Likarja, da se dosedanja stanovanjska zaščita brezpogojno podaljša preko 1. maja 1928. Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet, klerikalci pa so tudi pri tem vprašanju ostali doma, kujaži in neresni.

Kako bo z občinskim svetom, tako se izprašujejo občani. — Naj bo, kakor hoče, pravimo mi. Za delavsko možnost občinskega sveta so odgovorni nam i klerikalci i demokrati. Naša dolžnost in briga pa bo, da bo o vsem točno poučen zadnji delavec in da bo socialistična delegacija brezobzirno uveljavljala programatično smer svoje stranke.

Razred proti razredu.

Pouk iz Norveške!

V zadnji številki našega lista smo poročali, kako je nova norveška delavska vlada pridno na delu, kako znižuje takse na carino ter odpravlja ter reducira nepotrebni militarizem. Toda na žalost, danes že moramo poročati, da je delavska vlada že padla!

Najprej silna zmaga socialistične stranke, potem polom pri sestavljanju bloka meščanskih strank, ki bi naj tvorile novo vlado, nato sestava socialistične vlade.

Seveda nimajo socialisti še absolutne večine. Meščanske stranke se niso mogle zediniti in zato se je sestavila vlada iz samih socialistov. Po sestavi socialistične vlade pa so se znašle meščanske stranke v skupnem bloku proti delavstvu in so v prvi seji delavsko vlado vrgle. Res, da so socialisti podlegli samo radi treh glasov, ampak večina je večina.

Ti najnovejši norveški dogodki imajo jako izrazit razredni značaj in so lep vzgled proletariatu celega sveta. Dosedaj je na Norveškem vlada reakcionarna desnica. Delavstvo je bilo še pri predzadnjih volitvah zelo slabo, bilo je razcepljeno. Delavska stranka, ki se je pridružila komunistični internacionali, je stala v hudem boju s socialno demokracijo. Razen tega so mnogi delav-

ci pri prejšnjih volitvah glasovali za meščanske stranke, ki so obljubovale, da bodo delale za odpravo alkoholne prepovedi, medtem ko so socialisti alkoholno prepoved branili. Razkol delavstva je imel za posledico, da je desnica mogla par let vladata. Ona je svojo moč ne samo izrabljala; ona je valuto silno dvignila in s tem povzročila veliko brezposelnost; ona je napravila zakon, s katerim so mezdni konflikti podvrženi obligatoričnim razsodiščem, s čimur so štrajki onemogočeni ali saj zelo omejeni, ker so stavkokazi zaščiteni; ona je podpre za brezposelne reducirala.

Pod zaščito te reakcionarne zakonodaje so podjetniki delavcem vsilili podaljšanje delovnega časa ter zmanjšali plače. To so bile posledice razkola delavstva. Pod pritiskom teh hudih izkušenj se je delavstvo zopet ujedinilo. Delavska stranka se je odrekla Moskvi, malo Moskvi zvesto četico iz svoje sredine izključila ter se s socialdemokracijo združila. Pred zadnjimi volitvami je bilo delavskih zastopnikov v parlamentu, ki šteje 150 članov, 33, sedaj pa jih je 59. Meščanske stranke so razdeljene v tri skupine.

Kaj, ko bi jugoslovansko delavstvo hotelo posnemati norveške sodruge! Samo hoteti bi moralol!

Zadržni teden.

Ljubljana, 9. februarja.

Že v zadnjem članku smo poročali, da prirejajo naše zadržne organizacije veliko akcijo za razširjanje zadržne ideje. Ta akcija je v polnem teku in je v nekaterih krajih dosegla že jako lepe uspehe.

V ljubljanskem okrožju zlasti v Ljubljani in okolici se je vršilo že celo vrsto konferenc in shodov za propagando zadržništva. Najznačilnejša je bila konferenca, ki se je vršila 14. januarja v Ljubljani pri Lloydju, ki je imela namen pritegniti k podrobni akciji vse zaupnike vseh vrst delavskih organizacij. Na konferenci se je temeljito predebatiralo važnost sodelovanja vseh panog delavskega pokreta. Ker so konferenci prisostvovali razen zadržnih, tudi funkcionarji ostalih delavskih organizacij zlasti strokovničarji in se je

celotna konferenca soglasno izrekla za sodelovanje, je imela konferenca tem večji pomen. Bilo bi le želeli, da bi to spoznanje čimprej prodrlo tudi v ostale kraje Slovenije. Kajti dobršen del krivde na prepočasnem napredovanju delavskih organizacij je pripisati baš dejstvu, da rešuje vsaka panoga pokreta le svoje težave in se za skupne cilje vse premalo briga. Čisto razumljivo je, da bi skupno delovanje, kakoršno je bilo predvojno, vse boljše oveljavilo delavsko besedo v javnosti in tudi težave, ki jih imajo posamezne panoge bi se v skupnem delu lažje in uspešneje premagale.

Že zadnjič smo razpravljali, kako mogočno oporo bi lahko imel ves delavski pokret v svojih zadržnih organizacijah, če bi jih pomagal tako zgraditi, kakor jih je zgradil prole-

tariat naprednejših držav. Pokazali smo tudi, kako malo žrtev je pravzaprav treba za dosego tega cilja. Mesto, kjer gre delavec nabaviti svoje življenske potrebščine k privatnemu trgovcu, ki ga vselej na en ali na drug način oskubi, naj gre v svojo zadrugno prodajalno. Dobil bo v njej blago najmanj po isti ceni, kakor pri privatnem trgovcu, po kvaliteti pa gotovo boljše. (Izjeme potrjujejo pravilo.) Čisti dobiček, ki se ga pri trgovini napravi, ostane v tem slučaju v lastni zadrugni organizaciji, ki ga vselej v eni ali drugi obliki vrne zopet proletariatu.

Ista stvar se seveda tudi pri produktivnih zadrugah in denarnem združništvu. Zlasti denarno združništvo lahko postane tista slika, ki bo osvobodila slovensko ljudstvo tistih denarnih zavodov, ki ga ne zaslužujejo le gospodarsko, temveč tudi politično.

Konzumno društvo za Slovenijo je priključilo zadrugnemu tednu tudi akcijo, ki ima namen izvesti izdelavo agitacijskega aparata, ki naj seže v vsako delavsko družino.

Na sedežu vsake podružnice se ustanovi akcijski odbor, ki ima nalogo popisati vse neudejstvene se proletarce, na drugi strani pa zbrati

kader agitatorjev, ki jih bodo po podrobno izdelanem načrtu obiskovali na domu in jih privedli v skupen krog velike zadrugne armade. K sodelovanju so vabljeni prav vsi, ki se za javna proletarska vprašanja zanimajo. Te vrstice naj jim služijo za apel k sodelovanju.

Na marsikaterih konferencah in shodih slišimo ugibanje, po kateri poti bi se naše organizacije najbolj razmahnile. Mnogi mislijo, da bi bilo treba več govorenja, drugi pravijo, da je proletarijat zgubil zaupanje v svoje voditelje, tretji bi se želeli bolj levičarske in četrti bolj desničarske taktike. Vse skupaj je pa prazen nič. Glavno, kar manjka našemu pokretu, je sistematično in planomerno delovanje od moža do moža, to kar je naš pokretom drugih držav prineslo take kolosalne uspehe. Vodstvo konzumnega društva za Slovenijo je s to akcijo energično pričelo in prikazuje se že tudi prvi uspehi. Z akcijo se bo nadaljevalo in ustvarjen bo enkrat za vselej aparat, ki bo zmogel privajati združništvu vedno in vedno novih sil in novega napredka.

Vsi, ki se smatrajo za socialiste in ki hočejo, da bo združništvo prevečal odrešujoč duh socializma, naj pri tej in pri vseh zadrugnih akcijah krepko pomagajo. F. S.

Dnevne novice.

Pobijanje brezposelnosti. Zadnjič je tovarna Voschnagg v Sošanju odpustila cel kup delavcev in delavk, češ, da ni dela, čeprav je istočasno vzela na delo štiri druge delavce. Sedaj nam pa javljajo, da je tudi tovarna za dušik v Rušah odpustila nenadoma 28 delavcev, čeprav se, kolikor nam je znano, v nekaterih oddelkih te tovarne dela še vedno po 16 ur na dan. Bilo kakorkoli, ti nenadni odpusti sredi zime, v času najhujše gospodarske krize, ko imamo že celo armado brezposelnih, samo pričajo, da ne moremo pričakovati nobenega izboljšanja v delovni konjunkturi, da se gospodarska kriza še postruje — vse to kot naravna posledica političnega in vladnega športa naše buržuazije, ki se igra že deseto leto vlade! Ti pojavi zahtevajo, da vzamejo naše organizacije in vse naše ustanove resno v roke to vprašanje ter pokrenejo široko akcijo proti brezposelnosti.

V parlamentu je bilo spet govora o prošli beograjski glavnjači in to povodom aretacije novosadskega novinarja Jevdijevića. Ze zadnjič smo čuli o razmerah v glavnjači strahovite stvari in pričakovati je bilo, da se bodo razmere vsaj v neki meri izboljšale. Toda policijski mogotci v Beogradu ne dajo na javno mnenje in na parlament ničesar. Vse je ostalo pri starem; še več, iz tega, kar smo topot čuli in kar je pisal Radićev »Val« te dni, vidimo, da se srednjeveška inkvizicija v glavnjači na-

daljuje. Še celo otroci niso varni pred to prošlulo beograjsko bastiljo. Kjerkoli bi prišle na dan take strahote, kakor smo jih zadnje čase čuli o glavnjači, bi se narod, ki da nekaj nase, soglasno dvignil — pri nas pa je vse tiho. Nekaj pobune v parlamentu in inkvizicija se nadaljuje. Smo pač zrel narod Srbi, Hrvati in Slovenci!

Vlada je demisionirala in sedaj se krpa nova vlada. Ali jo bo sestavil Radić, ali jo bo sestavil Devidović, vse bolj verjetno je pa, da jo bo kak radikal, a najbolj verjetno je pa, da pride do novih volitev, kajti razmerje moči v skupščini je pač tako, da ne more prav delati ne ena koalicijska, ne druga. Ni pa tudi izključeno, da pošljejo sploh k vragu ves parlament, kar tudi ne bo nobena škoda, kajti kulise so za gledališče in za politiko.

O konfederacijah strokovnih organizacij. V strokovnem pokretu se pojavlja vprašanje konfederacije strokovnih organizacij. Pod besedo konfederacija se navadno misli nekako zvezo vseh tistih organizacij, ki se imenujejo strokovne, pa naj bodo socialistične, narodno-socialne, krščansko-socialne in druge. Vendar vprašanje take konfederacije ni tako enostavno. Vpostaviti s socialističnimi in solidarističnimi organizacijami enotno fronto, je nezmisel, ker ene organizacije obsojajo današnjo družbo, druge jo pa tolerirajo in celo podpirajo s svojim servilnim opor-

tunizmom. Tu je torej nepremostljiva načelna razlika, ki more povzročati le zle posledice za naš pokret, zvođenost in anarhijo v ideološkem pravcu. Resnica je, da je priporočljiv skupen nastop vseh strokovnih organizacij v važnih delavskih vprašanjih, kadar so v tem ali onem vprašanju delavske zahteve postulat vseh organizacij, ki se imenujejo delavske. Take skupne nastope imenujemo kooperacijo ali kolaboracijo, kar bi zvali po naše sodelovanje. Nikakor pa ne moremo takega sodelovanja primerjati z angleškimi strokovnimi organizacijami, ki so samo strogo stanovsko-sindikalne, ter se uveljavljajo v politiki le kot postulant važnih socialno-političnih zahtev in načel, ki so strogo v zvezi z eksistenco delavstva, ne glede na politični cilj delavskega razreda, dočim je srednje-evropski pokret, ki ima tudi povsem drugačno zgodovino, izrecno razrednega značaja. Iz načelnih razlogov je treba to stvar prav presojati.

To so vitezi! Udruženje nacionalnih železničarjev (Zvezarji) je objavilo komunikve, glasom katerega se je vršila v Beogradu seja centralnega odbora gornje organizacije, na kateri se je razpravljalo o ukrepih organizacije z ozirom na nameravana poslabšanja službenih razmer ter plač železničarjev. Železničarjem se namerava odvzeti zadnje bonitete, ki so jim še ostale. Službeno pragmatiko, ki je itak za hudiča, se hoče še poslabšati, prometnemu osebju odvzeti 20 odstotkov doklad, dopustne zmanjšati ter iste zvezati z boleznijo. Ako je n. pr. nekdo bolan, potem se mu najprej odračuni letni odmor, tako da ga sploh ne dobi, če je bil bolan. Tudi režijsko vožnjo se hoče znatno podražiti. Vse to dela naši »stanovski« organizaciji neprilike, ker je ista baje zelo močna. Enkrat šteje 25.000, drugi zopet 35.000 in zopet kar 70.000! In ker železničarji verjamejo na moč ter uspehe Zveze, zato zahtevajo akcije. Zveza pa je že davno vse adute izigrala in sedaj je v škripih. Uprava pa pozna svojega otroka dobro, da bi isti raje napravil iz golega patriotizma samomor, kot da bi se boril proti upravi za pravice svojih članov. Ja in kako neki? Žolto organizacijo vodijo visoki funkcionarji železniške uprave, ki imajo večkratni eksistenčni minimum, medtem ko ga nad 80 odstotkov uslužbencev nima. Ti vodje nacionalnih, ki zastopajo delodajalce in ne delojemalce, so že pred leti kategorično izjavili, da »štrajkovati neču nikada! Ker to naprej povedo, kakšnega sredstva se potem sploh naj poslužijo, če hočejo doseči uspehe? O ja: Zvezarji imajo še eno skrajno obrambno sredstvo in tega se baje sedaj nameravajo poslužiti. Centralni odbor je sklenil, ako bo g. minister še nadalje sitnaril, da Zvezi ne preostaja nič drugega, kot da bo morala razmišljati o razpustu orga-

nizacije! To vam je torej bojovna organizacija, to je armada, ki vrže puške v koruzo, ko se bliža sovražnik, pa dezertira. Ali pa se bo minister ustrašil zvezarske grožnje o razpustu? Ako bi mu bilo res kaj na tem ležeče, tedaj zgolj radi tega, da ne bi potem zvezarski pristasi zbežali k pravi ter edino resni ter bojovni strokovni organizaciji, t. j. Savez železničarjev Jugoslavije. Samo radi tega postoji žolta organizacija, da zadrži ter razdvaja železničarje. Zato slab položaj železničarjev, zato krivice, redukcije ter kazni na vseh koncih in krajih. Svetujemo zvezarjem, da predno si denejo vrv za vrat ter razpuste organizacijo, da prirede še en »kongres« s plesom ter šampanjcem in da ne pozabijo poslati udanostne brzojavke g. ministru ter se mu lepo zahvalijo za vse — udarce!

Samomor brata in sestre. Dne 3. t. m. sta v nekem hotelu v okraju Hernals na Dunaju izvršila s pomočjo odprtega plina v sobi samomor 20letna služkinja Roza Valek in njen brat Josip. Samomor sta izvršila sporazumno, baje radi nesrečne medsebojne ljubezni.

Angleška komisija za izdelavo predlogov za indijski ustavo je dospela 3. t. m. v Bombay. Kakor je bilo pričakovati, jo je ves indijski narod (izvzemši anglofilske plačance) pozdravil z bojkotom, štrajki in demonstracijami. V Bombayu so beloblečeni domačini nosili v obhodih črne zastave, pristaniški in drugi delavci so ustavili delo in je prišlo do barikadnih objav med štrajkačimi in policijo. V Kalkuti je moralo vojaštvo nastopiti z oklopnimi avtomobili. V Madrasu je pri spopadih bilo 17 manifestantov in policistov težje ranjenih. Policiji se še do sedaj ni posrečilo obvladati položaja in je morala zaprositi za izdatnejšo vojaško pomoč.

Koroška deželna vlada je sklenila sporazumno s prizadetimi občinami zidati novo cesto ob severnem pobočju Karavank, ki bi naj segala do Borovelj preko Zellwinkel do Železne Kaplje. Proračun za cesto znaša 200.00 šilingov.

Angleška delavska stranka je sklenila, da bo potem svoje parlamentarne frakcije izsilila pri prvi priliki, ki se bo nudila v novi parlamentarni sezi, od vlade javno debato glede njenega stališča v vprašanju ratifikacije washingtonske konvencije o osemurniku. Radi odklonilne vladne izjave v Ženevi se je polastilo angleškega delavstva veliko razburjenje.

Rumunski socialisti, ki so bili dosedaj razcepljeni v dve frakciji, so na skupnem kongresu sklenili zedi-

Za nego zob je potrebno

„PEBECO“.

ANGELO CERKVENIK:

Očiščenje,

krizeva pot mnogih, ki so verjeli v lepoto in ljubezen, tragedija v šestih scenah.

Prijateljica: Danes nisva v bordelu, razumeš! Če tega ne moreš razumeti... (Ravnatelj se zakadi proti njej, da bi jo vjel, a ona se mu umakne. Vprav v trenutku, ko mu uspe vjeti jo, ko jo že pritisne k sebi in jo hoče vreti na divan, se odpro vrata in v izbo vstopi Mož.)

Mož (se zakrohota): O, gospod ravnatelj! Jaz vas občudujem, resnično: občudujem, koliko mladeniškega ognja je še v vas! Za kazen boste smeli danes plesati edinole s Helo in z Valjo!

Prijateljica: S tem prascem jaz ne bom plesala. **Mož (porogljivo):** Tožite jo, gospod policijski ravnatelj, gospod tajni vladni svetnik, tožite jo, jaz vam bom za pričo... prasec da ste... nemogoče (se krohoče).

Ravnatelj: Tristo... (Ves besen odide.)

Mož (vpije za njim): Ne pozabite, gospod ravnatelj! Samo z Valjo in s Heleno, če vas bo hotela (se krohoče). Ne pozabite, če ne...!

(Zastor pade.)

III. scena.

Po plesu. V mozevi spalnici. Ob treh zjutraj. Z ulice se slišijo pijani glasovi, neubrano petje, vpitje. V spalnico stopita Mož in Žena. Oba sta zimsko oblečena. Mož si sleče suknjo, žena ostane oblečena.

Žena: Boris, vso pot si molčal. Niti ene besedice nisi spregovoril! Zakaj, Boris?

Mož: Ni mi dobro, čudno mi je.

Žena: Po pravici povej: Kaj ti je? Sploh si v poslednjih mesecih tako čudaki, žalosten!

Mož: Bolan sem, Valja; saj veš!

Žena: Danes si se samo razburjal. In prav po nepotrebnem. Zakaj sva sploh šla na ples. Res ni bilo potrebno.

Mož (nervozno): Potrebno ali nepotrebno! Zgodilo se je, zatorej se je moralo zgoditi!

Žena: Boris, kaj ti je? Povej?

Mož: Saj sem ti že povedal, Valja; Utrujena si, pojdi spat.

Žena: Težko mi je. Ne morem gledati, kako trpiš. In zdi se mi, da zavoljo mene trpiš. Pred letom dni ni bilo tako. Včasih me obide grda misel: da ti nisem več, kar sem ti bila nekdanj.

Mož: Kdo to pravi?

Žena: Le vprašala sem.

Mož: Valja, ali bi ti bil danes utiral pot v to družbo, da te nimam rad.

Valja (mehko): Vprav to me straši. Zakaj v to družbo? Ali nama je potrebna? In čeprav bi nama bila potrebna! Potrebnejši nama je mir, samota. Izobčenka sem in še tebe sem povlekla za seboj...

Mož: Ali mi nisi obljubila, da me ne boš nikdar... spo... da mi ne boš nikdar tega pripovedovala?

Valja (žalostno): Da te ne bom nikoli spominjala, si hotel reči! Da te ne bom spominjala, kaj sem in kdo sem. Boris, saj dobro vem: niti za trenutek nisi pozabil... nikdar ne bom pozabila najine prve noči... V Varšavi je bilo... Mirno je bilo, tišina, da sem slišala svoje misli... Tedaj pa sem nenadoma zaslišala zatajen krik, neizjokan jok... Tvoje telo se je treslo... Boris, jokati si in jaz sem tudi jokala...

Mož (se poskuša nasmehnuti): Morebiti sem sanjal! Kako si vsa otročja, Valja! Pojdi, odpočij se! Jutri boš na vse to pozabila!

Valja: Saj si se junaško zatajeval, Boris, saj si tako dober!

Mož: Jutri se bova pogovarjala o teh stvareh! Lahko noč, Valja. (Poljubi jo rahlo na usta.) V spalnico stopita Mož in Žena. Oba sta zimsko oblečena. Mož si sleče suknjo, žena ostane oblečena.

Mož: Saj sem ti že povedal, Valja. Utrujena si.

Žena: Lahko noč, ljubljani! (Odide.)

(Dalje prihodnjik.)

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko!“

njenje in skupen nastop z narodno kmečko stranko v svrhu porazitve sedanje liberalne vlade v Rumuniji.

Štrajk v Španiji. V Barceloni je izbruhnil velik štrajk tekstilnih delavcev, katerim so se pridružili še pristaniški in transportni delavci. V nedeljo, dne 5. t. m. bi imeli tudi železničarji stopiti v štrajk. Štrajk je izbruhnil radi novih davkov, ki jih je sklenila vlada naložiti deloma direktno na delavske plače, deloma na podjetja, ki skušajo zvaliti davke na rame delavcev. Večina podjetnikov z guvernerjem Katelonijem na čelu je mnenja, da naj te davke nosijo delavci, medtem ko se je majhen del podjetnikov izjavil pripravljenim temu odgovorajoče delavske plače regulirati. Vlada priznava, da je položaj resen.

Dunajsko socialdemokratsko tajništvo objavlja statistiko članstva za okrožje mesta Dunaj s stanjem 1. januarja, iz katere je razvidno, da šteje Dunaj 386.602 organizirana sodruge, in sicer 258.803 moških in 127.799 žensk. Od 1. julija (po julijskih demonstracijah) se je zvišalo članstvo za 24.491, in sicer za 12.879 moških in 11.612 ženskih. Od 1. januarja 1927 je naraslo članstvo od 330.000 na 386.602, torej za 56.000 članov.

»Cankar«, kulturno in prosvetno društvo slovenskih delavcev v Beogradu, priredi v nedeljo 12. februarja 1928 v vseh prostorih restavracije »Petrograd« (na oglu Nemanjine in Kralja Milutina ulice) svoj prvi zabavni večer s sledečim sporedom: 1. Emil Adamič: Vasovalec. 2. Oskar Dev: Čej so tiste stazice. 8. Dr. Ant. Schwab: Slanica. 4. Zorko Prelovec: Oj Doberdob. 5. Oskar Dev: Dobar večer luba dakle. 6. Dr. Gustav Ipa-vec: Planinska roža. 7. Ivan Cankar: Za križem, deklamacija. 8. F. Belly:

Če sta dva... Šala v enem dejanju. Poje moški zbor »Cankar« pod vodstvom pevovodje g. Stanka Benedika. Prosta zabava s plesom in šalivo pošto. Igra l-razredni orkester pod vodstvom g. Milana Stankovića. Po polnoči »Povštertanc«. Početek točno ob 20. (8.) uri. Vstopnina 15 Din za osebo. Blagajna bo eno uro pred pričetkom odprta. Čisti dobiček je namenjen društveni knjižnici. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Vljudno vabi odbor.

Iz stranke.

Oblastna konferenca SSJ v Ljubljani. Po sklepu oblastnega odbora Socialistične stranke Jugoslavije ljubljanske oblasti je sklicana v smislu strankinega pravilnika oblastna konferenca v nedeljo, dne 11. marca 1928. Oblastna konferenca se bo vršila v Ljubljani v Prešernovi sobi restavracije »Novi Svet« na Gospodarski cesti. Navodila za volitev delegatov bodo prejele krajevne organizacije potom okrožnic. Konferenca prične ob 10. uri dopoldne. Dnevni red bo objavljen pravočasno v listih in okrožnicah. — Oblastni odbor SSJ v Ljubljani: Ivan Mlinar l. r., t. č. predsednik.

Maribor.

Narodno gledališče v Mariboru.

Petek, 10. febr. ob 15.: »Kar hočete«. Zadržan. Dijaška predstava pri najnižjih cenah. Sobota, 11. febr. ob 20.: »Manon«. Ab. C. Prvič v sezoni. Nedelja, 12. febr. ob 15.: »Takrat v starih časih«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20.: »Grofica Marica«. Kuponi. Dijaška predstava na maribor. odru. V petek, 10. febr. ob 15. uri popoldne se vprizori prva dijaška predstava v tej sezoni. Shakespeareva klasična komedija »Kar hočete«. Veljajo dijaške cene (od 7—2 Din). Nedelja v maribor. gledališču. Popol-

Za rudarje in šumske delavce!

Govor poslanca s. Petejana v fin. odboru dne 20. jan. tl. ob priliki debate o proračunu ministrstva za šume in rude.

Gospodje! Nočem se spuščati v podrobnosti, niti ponavljati to, kar sta že moja predgovornika v debati o budžetu ministra za šume in rude naglašala, temveč hočem samo sumarično podkrepiti njuna kritična in izčrpno dokumentirana razmotrivanja o poslovanju tega ministrstva, ki je tako neracionalno in skrajno neekonomsko, da se mora vsak, kdor je poslušal ta izvajanja, začuditi, kako se morejo še danes po skoro 10. letih obstoja te države dogajati še take stvari, katere so iznesli posamezni poslanci. Konstatiram, kar je menda že g. minister sam povedal v svojem ekspezuju, da je po mojem mišljenju njegov budžet povsem nezadosten in fiktiven in da se na podlagi tega budžeta ne bo absolutno nič izpremenilo, niti pri šumah, niti pri rudnikih. Smatram, da je naravno in povsem logično, da se ravno o poslih tega resora, ki je za naš prihodni položaj največje važnosti, tudi največ diskutira. Kajti ne samo v Bosni, Hrvatski in Sloveniji, temveč tudi skoro v vseh drugih pokrajinah naše države žive široki sloji naroda ob bogastvu, ki je naloženo v šumah in rudah. Iz tega vidika je povsem razumljivo, da so vsi oni, ki se preživljajo z delom v šumah in rudnikih, globoko zainteresirani na procvitu in blagostanju vseh šumskih in rudniških podjetij.

Včeraj se je govorilo z ene kakor druge strani v pogledu nedostatkov šumskih in rudniških podjetij, in pri tem so se razkrivale one stvari in afere, ki niso ravno v čast državne administracije, stvari, ki ubijajo še ono malce zaupanja, kolikor ga je še ostalo našemu narodu do uprave, kadar čuje, kako se je postopalo napram gotovim podjetjem in osebam, kako

nečuvno, brezbržno in brezvestno se jih je favoriziralo in privilegiralo na račun narodnega in državnega gospodarstva in kako globoko se je zajedla korupcija ne samo v kroge privatnih interesentov, temveč tudi državnih nameščencev.

Ob teh konstatacijah moram zavrniti eventualno domnevo, kakor da imam namen zagovarjati tendenco nekaterikov, naj se šume parcelirajo in oddajajo malim posestnikom v eksploatacijo, ker sem ravno obratno za to, da se čim večji kompleksi oddajo, oziroma prepuščajo v eksploatacijo večjim industrijskim podjetjem; seveda pod pogojem, da ta eksploatacija ne sme biti državi v škodo, kakor je to bilo do sedaj slučaj, kakor tudi ne sme biti v škodo našemu šumarstvu, s tem da se vrši eksploatacija neracionalno in da se ne bi istočasno z eksploatacijo skrbelo tudi za pogozdovanje v posekanih parcelah.

Kar se pa tiče pritegnitve, oziroma vložitve tujega kapitala v naša šumarska in rudniška podjetja, sem naziranja, da nam je inozemski kapital tudi za razvoj in vzdrževanje teh podjetij ravno tako potreben, kakor sploh za vsa velepodjetja, ker naša država žal ne razpolaga s tolikim kapitalom, da bi lahko s lastnimi močmi in sredstvi vzdrževala industrije tako velikega stila, da bi odgovarjale velikim zahtevam in funkcijam, ki jih imajo taka podjetja v narodno-gospodarskem oziru.

Eden izmed glavnih pogrškov naše državne uprave, za katerega pa ni odgovorno samo sedanje ministrstvo, ker se ta pogršek vleče že skozi vso dobo od leta 1920 naprej pa do danes, leži v tem, da se je na teh podjetjih začela tudi država sama kot taka interesirati in soudeleževati pri privatnih podjetjih kot delničar in da je radi tega imenovala svoje zastopnike iz privatnih in uradniških krogov, ki naj sodelujejo pri upravah takih podjetij. S tem se je privatnim in državnim krogom odprlo vrata za vršenje poslov, ki so naši upravi v sramoto, to je takozvana korupcija. Ako se torej v resnici želi in namerava onemogočiti korupcijo v teh podjetjih, potem je prva dolžnost in naloga države, da se odpove soudeležbi pri privatnem kapitalu.

(Dalje prihodnjič.)

dne se vprizori ob 15. uri letošnji operetni šlager »Takrat v starih časih« pri znižanih cenah. — Ob 20. uri »Grofica Marica«, Kuponi. — Vse tiste gospode in dame, ki so se javili za sodelovanje pri izvorni sloven. dram, prosim naj zanesljivo pridejo na seštanek v gledališko dvorano v četrtek dne 9. tm. točo ob 20. uri. Komur ni znano, kje se nahaja gledališka dvorana, naj vpraša pri gled. blagajni. — R. Pregarc.

Prisega našega župana.

Meščanski svet se je zelo začudil, ker niso socialisti prišli k paradi zapriseganja. Meščani se sploh vsemu čudijo, kar počnejo socialisti. Tako se niso n. pr. mogli dovolj načuditi, ker socialisti niso šli v koalicijo niti z liberalci niti s klerikalci. Socialisti ne smatramo za neobhodno potrebo, da bi se morali izvoljeni župani še posebej potrjevati. Ljudstvo je najvišji suveren in ako naj bo občinska avtonomija res kaj več kot gola fraza, tedaj bi moralo biti edino odločilno to, da je ta ali oni — pa naj si bo socialist ali klerikalec — dobil zaupanje ljudstva.

Seveda je pri tej priliki novi župan držal običajen programni govor. Kakor posnemamo iz dnevnega časopisja, je novi župan omenil, da ne bo novi-občinski svet v tako prijetnem položaju kot je bil »blok-nacional« l. 1924, češ: sedaj so se nagromadili velikanski dolgovi. 30 milijonski dolg zahteva za obrestovanje in amortizacijo štiri in pol milijona dinarjev, kar znaša 17 odstotkov proračuna. Uprava občine pa stane 30 odstotkov proračuna. Zato — pravi novi župan — bo treba uvesti v občinskem gospodarstvu najstrožjo štednjo. Uprava je mnogo predraga. Od uradništva, ki je »dobro« plačano, bo treba zahtevati, da dela kolikor mogoče veliko.

Ako primerjamo volilni program neslavnega nacionalnega bloka iz leta 1924, ko so se klerikalci zvezali z Orjuno kot sedaj, in pa takratni Leskovarjev nastopni govor ter končno delovanje zadnjega občinskega sveta, potem vidimo, da niso taki govori nič drugega kot fraze in zopet fraze. Novi župan, ki je sicer sam pripadal dosedanjim večini, pri prevzemanju svojih poslov tarna ter pravi: Takrat, pred tremi leti, ko je prevzel njegov kolega dr. Leskovar dedščino od socialističnega župana, je bil položaj ugodnejši kot je sedaj, ko je občina zadolžena, med tem ko takrat še ni bila! Aha, sedaj pa jih imamo, klerose! Zakaj niso tako govorili pred 18. decembrom? Takrat so kazali samo lepšo stran medalje ter kričali prav na cirkuški način: glejte, glejte, kaj vse je napravil naš župan dr. Leskovar. Na vsako kamenito kocko so kazali: Vidite volilci, to je Leskovarjevo delo, to smo mi napravili! Da, tisti samohvali ni bilo ne konca ne kraja. »Najstrožje se bo moralo štediti!« pravi novi župan. Ali se je dosedaj razmetavalo? Da! Razmetavalo se je, silno razmetavalo. Ne v tem smislu, da bi imeli uradniki ter delavci previsoke plače, ker so iste prej pre nizke kot previsoke, ampak uradnike partizane se je sprejemalo kar na slepo, ne glede na potrebo. Kjer ni bilo mesta na razpolago, tam se ga je ustvarilo, ne glede na službeno pragmatiko, ali pa se je nekoga kar »sunilo« v penzijo, da je partizan dobil sinekuro.

Predaleč bi nas vedlo, če bi se tukaj spuščali v posameznosti. To

bomo storili ob priliki. Kakor slišimo, se klerosi bavijo z mislijo podaljšanja delovnega časa uradništva. Od teh ljudi je kaj takega pač pričakovati. Ne samo to, ampak tudi znižanje plač jim brni vedno po ušesih. Torej dve muhi na enkrat bi radi udarili.

Novi župan tudi ni pozabil omeniti drugih velikih občinskih potreb, kakor kopališča, novo ljudsko kuhinjo, novo šolo, sirotišnico in končno tudi stanovanjsko akcijo. Same lepe reči, ki pa se vlečejo od enega programnega govora do drugega in so samo za dekoracijo. Ko pa je enkrat ceremonija zaprisege pri kraju, potem pa se vse take reči lepo »spokajo« v županski »kovčeg« in se jih spravi kam na podstrešje.

Klerikalci se zavedajo, kaj so napravili z neumestno ukinitvijo zaščite stanovanjskih najemnikov in zato pravi novi mariborski župan, da bo treba nekaj storiti, ker bodo najemniki 1. majnika kar frčali na cesto. Najbrž jim bo g. župan pri tem kot advokat pomagal, kakor jim je tudi njegov prednik pomagal. Kjer bo odvetnik g. dr. Juvan metal najemnike ven, tam bo moral župan dr. Juvan skrbeti, da pridejo zopet pod streho. Bogle, to ne bo prijetna stvar!

Naknadno naj še omenimo, da je g. veliki župan pohvalil delovanje prejšnjega župana, kar je čisto v redu, ako se ve, da so si klerikalci sami izbrali velikega župana. Za danes naj to zastopuje. Bolj obširno se bomo o vseh teh rečeh zmenili pri razpravi proračuna.

Wedekindova »Glasba« v mariborskem gledališču. V sredo zvečer je bila uprizorjena Wedekindova npravstvena igra »Glasba«. Avtor nam prikazuje v njej npravstveno življenje meščanskih krogov. Podla nam resnično, toda žalostno sliko iz miljeja onih, ki se prištevajo k duševni aristokraciji, ki so pa, kar se tiče njihove srčne kulture, bolj podli in zaničevanja vredni kakor navadni zemljan, ki ni bil deležen nikake vzgoje. — Takega napihnjenege intelektualca vidimo v tej npravstveni igri ravno v gospodu Reiserju, glasbenemu pedagogu, ki uniči bodočnost srečo in življenje svoje učenke Klare, in to ne oziraje se na svoj rodbinski položaj. — Gospod Skrbinek — v vlogi g. Reiserja — je podal svojo vlogo zelo dobro. Enako gospodična Kraljeva kot njegova žena Elza. Posebno priznanje gre gospodični Kovarčičevi, za katero je vloga Klare naravnost ustvarjena. Tudi druge vloge so bile dobro zasedane. — Priporočamo to stvar vsakemu delavcu in to tudi radi tega, da vidi in spozna, kakšno je življenje v takozvanih boljših krogih.

Celje.

Kakor vidim, se le malokateri stanovanjski najemniki oglase v našem delavskem listu, ali bolje rečeno, nobeden, kakor da bi se nam res tako dobro godilo. Zato se oglašim jaz, oziroma sem primoran se oglašiti, da bodo vedeli tudi citatelji našega lista, kako nesramno nas odirajo hišni gospodarji tudi tukaj v Celju. Ne mislim mogoče na vse hišne gospodarje, ker moram tudi povdarjati, da je še tudi mogoče med gospodarji kateri, ki še ravna bolj človeško s svojimi najemniki. Je pa tudi na Slomškovem trgu št. 4 v

4. veliki vsedelavski izlet v Celju

priređijo v dnevih 26., 27. in 28. maja 1928 združene socialistične organizacije v Celju

Celju hišna lastnica, ki ne ravna človeško s svojimi najemniki. Ima 3 hiše in v vseh teh hišah je približno 18 strank, ki pa že vse plačujejo dosti preko zakona določeno najemnino. In kaj si je zamislila ta dobra gospa? Se za to leto 1928, ki ga imenujemo iz navade ob začetku srečno novo leto, je poslala vsakemu najemniku pismo, oziroma na stroju pisani akt, da z novim letom mora vsaka stranka prispevati še razen najemnine za lansko popravilo, oziroma snajenje njene hiše od zunaj, ne od znotraj. Ni pa hišnim najemnikom od znotraj popravila stanovanj, in ni zahtevala 5 ali 10 Din, ampak 50, 100 do 200 Din mesečno. In to omenjeno vsoto mora vsaki od najemnikov plačati posebej do 15. vsakega meseca in brez potrdila; ona bo že vedela zakaj tako. Nekaj strank je šlo plačati najemnino in seveda tudi tisti prispevek in je potrdila samo čisto najemnino, omenjenih vsot pa ne. In kdor ne bo plačal teh prispevkov, bo šel 1. maja na cesto. Tako je odredila gospa. In še nekaj, ki je pa smeja vredno. Namreč odredila je uradne ure, da bo bolj v redu šlo. Stanovanjski najemniki, kateri niso plačali na 1. februarja za januar ostali prispevek zraven najemnine, so se imeli prijaviti 4. februarja od 3. do 5. ure popoldne pri njej. Je pa takrat sprejemal stranke njen svak. Opozarjam gospo, da mora izstaviti potrdilo tudi za ta denar; zakaj bi samo od nas jemala težko prisluženi denar, ona se pa izogiba zakonitim obveznostim. Toliko za danes, drugič se lahko kaj več. Najemnik.

Za osemurno delo in nedeljski počitek. Protestni shod proti dr. Gosarjevi naredbi o odpiranju in zapiranju trgovin in obratov, ki ga je pretekli torek sklicala podružnica »Saveza privatnih nameščencev Jugoslavije«, je bil mogočna manifestacija za osemurnik in nedeljski počitek, obenem pa tudi odločni protest proti nakanam reakcije, ki hoče odpraviti še ono malo socialno političnih dobrin, ki si jih je delavstvo s težkimi žrtvami priborilo. Nad 400 nameščencev in delavcev je napolnilo vse spodnje prostore »Narodnega doma« ter z ogorčenimi medklici na naslov reakcije sledilo izvajanjem govornikov ss. Komavlja, Pelikana, Böhma in Leskovšeka. Prva dva sta obširno poročala o znani uredbi in sicer Komavli v slovenskem, Pelikan pa v nemškem jeziku ter pozivala navzoče v organizacijo, ki je edino uspešno sredstvo za obrambo proletarijata v boju proti vsaki reakciji. Sodrug Böhm se je pridružil protestu v imenu celjskih

strokovnih organizacij, Leskovšek pa za KZD. Od »Saveza privatnih nameščencev« predlagana resolucija je bila seveda soglasno sprejeta, nakar je predsednik Gobec ob burnem razpoloženju navzočih zaključil skoro tri ure trajajoči shod.

Štima! O tem shodu je prinesel poročilo tudi četrtkov »Slovenec« in dal razumeti, da mu potek shoda ni prav prijal. S tem je »Slovenec« dopisnik dokazal, da je bil shod na višku, kar vzamemo z zadovoljstvom na znanje, ker če bi »Slovenec« drugače poročal, bi pomenilo, da shod ni bil tak, kakor morajo biti vsi taki shodi! Le to bi še radi vedeli, kje ima prav: ali minister za socialno politiko g. dr. Gosar, ki je v »Slovenec« povedal, da je uredba, ki je je on izdal, **plod kompromisa**, ali pa »Slovenec« dopisnik, ki pravi, da krščanski socialci nišo še nikoli v vprašanju osemurnega dela iskali kompromisov. Ker očita »Slovenec« dopisnik govornikom, da niso prečitali Gosarjeve uredbe in omenjenega ekspozija v »Slovenec« ter jih zato niso mogli razumeti, konstatiramo, da je on tisti, ki ni teh stvari čital, ali pa jih ni razumel, ker drugače bi one notice v »Slovenec« ne napisal tako nerodno! Kar se pa tiče »importiranja« raznih idej, mu na uho pošepetamo sledeče: Mi smo na ta naš import ponosni, jako ponosni in bomo take stvari vedno importirali, ker so v korist proletariata! Gospodu »Slovenec« dopisniku pa prepuščamo, naj svoje ideje eksportira, če more, garantiramo mu pa, da vključnosti carini bo njegova roba splesnela, ker je ne bi nihče hotel niti zastonj!

Društvo stanovanjskih najemnikov je imelo preteklo nedeljo redni občni zbor, na katerem je dosežani odbor poročal o poslovanju društva v preteklem letu. Po referatih in sledeči debati se je izvolil novi odbor, ki bo imel predvsem nalogo, vzdržati najemnike iz dosedanjega mrtvila in spraviti vse do zadnjega v društvo, ker le z združenimi močmi se da kaj doseči. Udeležba na občnem zboru namreč ni bila taka, kakor bi bila, če bi se najemniki zavedali njih položaja. Zato naj vsi najemniki brez razlike postanejo člani društva, ki je z ozirom na bližajočo se 1. maj, ko bo zaščita najemnikov popolnoma odpravljena, slej ko prej potrebno, kot organizacija, ki bo ščitila interese najemnikov.

Iz mestnega gledališča. V nedeljo 12. t. m. ob pol štirih popoldne repriza Tolstojevskega »Vstajenja« ob znižanih cenah. Delavstvo naj se te predstave v obilnem številu udeleži.

Bistrica pri Rušah.

Po dolgem molku se tudi mi enkrat oglašamo, da seznanimo javnost o stvareh, ki se tukaj dogajajo. Za danes bom vzel samo nekaj stvari, ki se mi zde najbolj važne, da jih v našem listu omenim. Pred kratkim si je Krajevna organizacija SLS v Rušah vzela za nalogo, da razširi svojo, za vse dobro se borečo organizacijo v Rušah. Zato so se gospodje tigri odločili, da poskusijo svojo srečo tudi izven Ruš! In richtig! Gospod veliki politik (a la Bismarck) tajnik Ramšek se je potrudil napisati cel štos članskih izkaznic, s katerim je naložil mladega fanta, in hajdi od hiše čisto tja do Bistrice. Pa seveda, da se izkaznice niso delile zastonj, temveč se je moralo seči v žep po dinar, da so nas po milosti božji sprejeli v klerikalno gnezdece. Do tukaj sem bi še bilo vse v redu; pa to se nam ne dopade, da je ta gospod tajnik tako komoden in se ni sam potrudil, da razdeli članske izkaznice. Kakor nam je znano, je to delo tajnika in ne šolarčka. Kako pa naj mi sedaj vemo, kako visoke so denarne žrtve, katere smo dolžni položiti na oltar vsega hudega nas rešujoče organizacije? Najbrž se g. tajnik ni upal priti sam v rdečo trdnjavo bistriško. E, brate v Kristu! Pa nisimo mi tako revolucionarni kot zgleđamo; zato Vas naprošamo, da se ob priliki potrudite in pridete enkrat tudi k nam, da bomo malo bolj pametno govorili kot danes. Res škoda za dragi čas in tiste lepe zelene članske izkaznice, katere ste nam zastonj poslali. Pa to ni naša krivda; zakaj pa v tako veliko rešeto zajemate svoje člane, da vam skoraj vsi skoz zletijo? Nekaj bi vam pa vseeno svetovali in sicer: Naj se vaš tajnik potruži napisati par milijonov članskih izkaznic, katere naj pošlje potem radija na zvezdo Mars in pridobljena bo armada članov za klerikalno stranko. V tem slučaju pustite lahko bistriške prebivalce v miru, saj so komaj pika na svetu. — Vam sodrugom v Bistrici pa so klerikalci dali opomin, da si postavite lastno krajevno organizacijo Socialistične stranke, da nas ne bodo hodili naši največji sovražniki

klerikalci nadlegovati s svojimi članskimi izkaznicami.

Studenci pri Mariboru.

V nedeljo dne 12. t. m. se vrši v Studencih v poslopju Telovadne Enote »Svobode« predavanje s skioptičnimi slikami »Novi Dunaj«. Sodrug in sodružice se naprošajo za številni obisk.

Vabilo na

MAŠKARADO,

katero priredi delavstvo iz Tezna dne 18. februarja v gostilni »Mesto Ptuj« (Lešnik) na Tržaški cesti. Igra priljubljena godba. Vstopnina Din 5.—. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo bolnim delavcem iz »Splošne«, vabi k obilni udeležbi odbor.

Naznanilo.

Občni zbor Splošne Del. zveze

se vrši v nedeljo, dne 19. februarja ob pol 10. uri dopoldne v Ljudskem domu s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika in tajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Poročilo centralnega predsednika. 5. Slučajnosti.

ČITAJTE

ново izšlo, socialno dramo Rudolfa Golouha

KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Politike« v Mariboru, Ruška cesta 5. Vsaka naša knjižnica, vsak naš čitatelj mora naročiti to našo najboljšo socialno dramo.

Čevlje po meri

kakor tudi vsakovrstna popravila iz najboljšega materiala, sol dna in točna izgotovitev po najnižjih cenah. August Gusel, čevlj. mojster Maribor, Frankopanova ulica Nr. 55

Kolesarji, pozor!

Prihaja čas, ko bo treba Vaša kolesa popraviti, emajlirati in poniklati. — Vse to Vam izvrši po jako niski ceni tvežka

Justin Gustinčič

trgovina in mehanična delavnica
Maribor, Tattenbachova ulica št. 14
nasproti Narodnega doma.
Brezkonkurenčne cene! Brezkonkurenčne cene!

Glavno zastopstvo šivalnih strojev »Dürkopp«. — Velike skladišče plačev in značilne svetovne znamke »Michelin«. — Zastopstvo koles »Waffenrad-Steier«. — »Pengeot«, »Ipach« in več drugih znamk koles. — Zastopstvo motornih koles »Puch«. — Bogata zaloga vseh nadomestnih delov za iste, kakor tudi za vse druge znamke koles v naših krajih. — Specialna delavnica za popravila šivalnih in pisalnih strojev ter njih vseh nadomestnih delov. Vedno v zalogi igle in olje prvovrstne znamke

Nabirajte nove naročnike!

Lesnoindustrijska zadruga v Črni, t. z. z. o. z.

vabi vse svoje člane na

III. redni občni zbor

z običajnim dnevnim redom v smislu pravil, kateri se vrši dne 26. februarja ob 9. uri v društveni sobi nad Konsumom I v Črni.

Ako bi ne bilo ob določenih uri zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje v istem lokalu in z istim dnevnim redom, brez ozira na število članov.

Načelstvo.

SAMO V ZNANI TRGOVINI JOS. KARNIČNIK

MARIBOR, GLAVNI TRG 11

kupite moderne samoveznice, ovratnike, srajce, klobuke, čevlje, gotove obleke in vse druge modne in oblačilne predmete, po izredno nizkih reklamnih cenah (da se trgovina vpelje.)

Nikdo naj ne opusti poizkusa!

JAKOB PERHAVEC

MARIBOR, Gosposka ulica šte. 19

Tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov

Pristno slivovko, droženke, brinjevec, konjak rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita,

Na drobno in na debelo

vinskega kisa, esencnega kisa; čaj v zavrtkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini

Postrežba točna in solidna